

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 11. siječnja 2022.
(OR. en)

5171/1/22
REV 1

LIMITE

EF 5
ECOFIN 25
ENV 17
SUSTDEV 5

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Zaključci Vijeća o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda 22/2021 naslovljenom „Održivo financiranje: za preusmjeravanje financiranja na održiva ulaganja potrebno je dosljednije djelovanje EU-a”

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 22/2021, kako ih je pripremio Odbor za financijske usluge i o kojima je Gospodarski i financijski odbor postigao dogovor 10. siječnja 2022.

Zaključci Vijeća o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda 22/2021 naslovljenom „Održivo financiranje: za preusmjeravanje financiranja na održiva ulaganja potrebno je dosljednije djelovanje EU-a”

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. PRIMA NA ZNANJE tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 22/2021 naslovljeno „Održivo financiranje: za preusmjeravanje financiranja na održiva ulaganja potrebno je dosljednije djelovanje EU-a”¹;
2. PODSJEĆA na zaključke sa sastanka Europskog vijeća od 21. listopada 2021.², u kojima Europsko vijeće „poziva na ambiciozan globalni odgovor na klimatske promjene”, „podsjeća na obvezu EU-a i njegovih država članica da nastave povećavati financijska sredstva za borbu protiv klimatskih promjena” i „poziva na ambiciozan globalni okvir za bioraznolikost nakon 2020. kako bi se zaustavio i preokrenuo gubitak bioraznolikosti”;
3. PODSJEĆA na svoje najnovije zaključke o financiranju borbe protiv klimatskih promjena³, posebice na naglašavanje potrebe za hitnom i ambicioznom provedbom Pariškog sporazuma te na važnost brzog i ambicioznog napretka u postizanju dugoročnih ciljeva tog sporazuma;

¹ Dokument 12110/21.

² Dokument EUCO 17/21.

³ Dokument 12203/21.

4. PONOVRNO ISTIČE da se pod time podrazumijeva usklađivanje financijskih tokova – javnih i privatnih, domaćih i međunarodnih – s nastojanjima usmjerenima na razvoj obilježen niskim emisijama stakleničkih plinova i otpornošću na klimatske promjene kako bi se poduprli ciljevi ublažavanja i prilagodbe te ostvarili ciljevi Pariškog sporazuma i europskog zelenog plana, posebice s pomoću mjera usmjerenih na produblјivanje unije tržišta kapitala;
5. NAGLAŠAVA da se inicijative za održivo financiranje i uniju tržišta kapitala međusobno podupiru; UVAŽAVA da je ključno ostvariti napredak u produblјivanju unije tržišta kapitala u svrhu aktivnog doprinosa razvoju održivog financiranja kako bi se postigao njegov maksimalan potencijal i učinak te ostvarile koristi za cjelokupno djelovanje europskog tržišta kapitala;
6. Ujedno PONOVRNO POTVRĐUJE da treba znatno povećati mobilizaciju privatnog financiranja kako bi se doprinijelo ostvarivanju UN-ova Programa održivog razvoja do 2030., njegovih 17 ciljeva održivog razvoja, Akcijskog plana iz Addis Abebe koji je kao sastavni dio Programa održivog razvoja do 2030. donesen na Trećoj međunarodnoj konferenciji o financiranju razvoja, i provedbi Pariškog sporazuma te da pritom javna politika, uključujući javne financije, i sektorski planovi mogu imati znatan utjecaj;
7. NAGLAŠAVA, u tom smislu i u okviru šire ambicije poticanja održivog rasta, važnost potpune provedbe Akcijskog plana za održivo financiranje iz 2018. i daljnje konkretizacije takve ambicije, oslanjajući se osobito na Strategiju za financiranje tranzicije prema održivom gospodarstvu koju je Komisija predstavila u srpnju 2021.⁴, među ostalim u smislu ispunjavanja njezinih ciljeva, posebice onih koji se odnose na pravednu tranziciju i uključivost; PODSJEĆA u vezi s time na važnost poboljšanja pristupa održivom i zelenom financiranju za mala i srednja poduzeća i poduzetnike;

⁴ Europska komisija donijela je Strategiju 6. srpnja 2021. (Strategija za financiranje tranzicije prema održivom gospodarstvu | Europska komisija (europa.eu)).

8. ISTIČE važnost poboljšanja dosljednosti, jednostavnosti i transparentnosti zakonodavnog okvira EU-a o održivom financiranju; POZIVA Komisiju da promiče dosljednost i konkurentnost na međunarodnoj razini te da sveobuhvatno preispita učinkovitost i dosljednost tog zakonodavnog okvira u skladu s utvrđenim zahtjevima za izvješćivanje;
9. SMATRA da je strategija jedan od različitih alata javne politike koji je, zajedno s proračunskim instrumentima i fiskalnim mjerama na nacionalnoj razini i razini EU-a, nacionalnim planovima za oporavak i otpornost te odgovarajućim određivanjem cijena ugljika unutar EU-a i na globalnoj razini, ugrađen u širi okvir zelenog plana EU-a;
10. NAGLAŠAVA da je okvir politike održivog financiranja osmišljen tako da djeluje u kombinaciji s drugim okvirima politika kao što su paket „Spremni za 55 %” i javno financiranje te da je održivo financiranje sastavni dio politike financijskih usluga; PONOVRNO ISTIČE da se ključni cilj okvira za održivo financiranje sastoji u usmjeravanju privatnih financijskih tokova u relevantne gospodarske aktivnosti, s obzirom na to da je opseg ulaganja potrebnih za održivu tranziciju znatno veći od kapaciteta javnog sektora;
11. UVAŽAVA, s obzirom na navedeno, da se tematskim izvješćem Europskog revizorskog suda želi procijeniti poduzima li Komisija odgovarajuće mjere za preusmjeravanje privatnog i javnog financiranja prema održivim ulaganjima. Iako se u tematskom izvješću potvrđuje da je Komisija svoje djelovanje usredotočila na povećanje transparentnosti na tržištu, zaključuje se da je za postizanje navedenog cilja potrebno dosljednije djelovanje EU-a te se iznosi šest preporuka koje se razmatraju u nastavku;

12. Što se tiče dovršetka mjera iz Akcijskog plana iz 2018. i pojašnjenja mehanizama za postizanje sukladnosti i mehanizama revizije, PRIMA NA ZNANJE nalaze i preporuke iz tematskog izvješća prema kojima bi Komisija trebala:
- dovršiti neriješene elemente, osobito u pogledu taksonomije EU-a, i poduzeti daljnje mjere u vezi s korporativnim upravljanjem;
 - pojasniti mehanizme za provjeru usklađivanja povezanih ulaganja financijskih proizvoda s taksonomijom;
 - pojasniti ulogu revizora i nadzornih tijela u s time povezanim provjerama;
13. UVIĐA da taksonomija EU-a treba ispuniti središnju i ključnu funkciju u strukturi održivog financiranja EU-a i podupirati ulogu EU-a kao globalnog predvodnika u promicanju financiranja u području klime i održivog financiranja;
14. Nadalje, NAPOMINJE da je cilj trenutačne faze uvođenja taksonomije EU-a, kako se provodi Delegiranim aktom o EU-ovoj taksonomiji klimatski održivih djelatnosti, koji je Komisija donijela 4. lipnja 2021.⁵, poduprijeti utvrđivanje ekološki održivih djelatnosti, uključujući tranzicijske i poticajne djelatnosti, i olakšati ulaganja u njih, čime se znatno doprinosi kvantitativnim ciljevima iz Pariškog sporazuma i provjeri takvog usklađivanja; POZIVA Komisiju da razmotri mogućnosti za pravedno i uključivo priznavanje napora u pogledu tranzicije te da nastavi razmatrati mogućnost uključivanja drugih ciljeva održivosti, kako je predviđeno u klauzuli o preispitivanju Uredbe o taksonomiji;

⁵ Delegirana uredba Komisije (EU) .../... o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost znatnu štetu kojem drugom okolišnom cilju (C/2021/2800 final – akt će stupiti na snagu samo u slučaju eventualne objave u Službenom listu).

15. PRIMA NA ZNANJE moguću inicijativu Komisije o dužnoj pažnji u području ljudskih prava i okoliša te ISTIČE da bi potrebu i primjerenost u pogledu daljnje regulacije korporativnog upravljanja trebalo dokazati na osnovama i procjenama učinka utemeljenima na dokazima, uz primjereno uvažavanje različitih pravnih i gospodarskih okolnosti u državama članicama;
16. Ujedno POZIVA Komisiju da u suradnji s državama članicama dodatno pojašni mehanizme kojima njihova nadležna tijela, prema potrebi, nadziru objavljivanja podataka o održivosti sudionikâ na financijskim tržištima kako bi se postigla konvergencija nadzora osiguravanjem dosljedne primjene zakonodavstva EU-a te POTIČE napredak prema zakonodavnom odobrenju predloženih mehanizama za reviziju korporativnog izvješćivanja o održivosti;
17. Što se tiče poboljšanja doprinosa održivom financiranju određivanjem cijena emisija stakleničkih plinova, PRIMA NA ZNANJE s njim povezane nalaze i preporuke iz tematskog izvješća prema kojima Komisija treba utvrditi dodatne mjere s ciljem bolje usklađenosti cijena emisija stakleničkih plinova s njihovim ekološkim troškovima;
18. UVAŽAVA zaključak iz tematskog izvješća prema kojem Komisijine mjere za preusmjeravanje privatnog financiranja na održiva ulaganja neće biti djelotvorne ako se štetne nuspojave na okoliš i društvo ne uračunaju u cijenu gospodarskih djelatnosti;
19. SMATRA da se politika financijskog tržišta treba dopuniti širokim rasponom instrumenata politike klimatske i zelene tranzicije, među ostalim u smislu cjenovnih rizika, troškova neodrživih aktivnosti i profila rizika i povrata održivih ulaganja te da je stoga potreban daljnji napredak u pogledu financijskih i nefinancijskih mjera politike;

20. Stoga PRIMA NA ZNANJE rad Komisije na reviziji sustava EU-a za trgovanje emisijama i Uredbe o raspodjeli tereta, istodobno naglašavajući važnost zadržavanja cjelovitog pristupa svim predloženim i postojećim instrumentima koji bi mogli poslužiti za postizanje tih ciljeva, uključujući predloženi mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika, poveznicu s dodatnim instrumentima kako je navedeno u paketu „Spremni za 55 %” i potrebu za praćenjem njihova skupnog učinka, među ostalim na razini pojedinačnih država članica;
21. U pogledu izvješćivanja o rezultatima programa InvestEU u području klime i okoliša PRIMA NA ZNANJE s njima povezane nalaze i preporuke iz tematskog izvješća prema kojima bi Komisija trebala:
- objaviti informacije o tome koliko se sredstava iz programa InvestEU prati s pomoću taksonomije EU-a,
 - izvijestiti o rezultatima relevantnih dovršenih operacija financiranja povezanim s klimom;
22. NAPOMINJE da taksonomija možda nije jedini alat za praćenje napora u području tranzicije i POZIVA Komisiju da radi na sustavu izvješćivanja o klimi i održivosti u okviru programa InvestEU u skladu s relevantnim preporukama Europskog revizorskog suda i u suradnji sa svim relevantnim dionicima u provedbi fonda InvestEU, posebice Grupom Europske investicijske banke (EIB) i nacionalnim razvojnim bankama;
23. U pogledu razvoja portfelja održivih projekata, PRIMA NA ZNANJE s njima povezane nalaze i preporuke iz tematskog izvješća prema kojima bi Komisija trebala:
- dati prednost savjetodavnoj potpori područjima i sektorima s velikim potrebama za održivim ulaganjima, ali malim kapacitetom za razvoj potrebnih projekata;
 - pomoći državama članicama da pri ažuriranju nacionalnih energetske i klimatskih planova poboljšaju potpunost i dosljednost informacija o potrebama za ulaganjima;

24. SMATRA da je, među ostalim s obzirom na navedene zaključke Europskog vijeća, ključno uložiti sve napore kako bi se bolje utvrdile i zadovoljile potrebe za nužnim ulaganjima diljem EU-a; stoga POZIVA Komisiju da nastavi surađivati s državama članicama, među ostalim u kontekstu provedbe njihovih planova za oporavak i otpornost, kao i sa svim relevantnim dionicima, među ostalim u pogledu uvođenja fonda InvestEU; u tom pogledu POZIVA na brzo sklapanje sporazuma između Komisije i Grupe EIB-a, kao njezina glavnog partnera u provedbi, o posebnim uvjetima za provedbu fonda InvestEU;
25. Kad je riječ o dosljednoj primjeni načela „nenanošenja znatne štete” i kriterija taksonomije EU-a u cjelokupnom proračunu EU-a, PRIMA NA ZNANJE s njima povezane nalaze i preporuke iz tematskog izvješća prema kojima Komisija treba:
- primjenjivati načelo „nenanošenja znatne štete” na razini cjelokupnog proračuna EU-a,
 - uključiti načelo „nenanošenja znatne štete” u prijedlog revidirane Financijske uredbe,
 - u potpunosti integrirati kriterije taksonomije EU-a u metodologiju EU-a za praćenje rashoda u području klime čim postanu dostupni,
 - nadopuniti trenutačno izvješćivanje o doprinosu proračuna EU-a djelovanju u području klime objavljivanjem rashoda EU-a povezanih s klimom koji se odnose na primjenu koeficijenta od 100 % na temelju kriterija taksonomije EU-a;
26. NAGLAŠAVA da je za primjenu načela „nenanošenja znatne štete” u cjelokupnom proračunu EU-a isprva potrebno razviti dosljedan i primjereno usklađen pristup u tu svrhu te da bi, među ostalim, trebalo započeti s uspostavom učinkovite metodologije za rashode u području klime i bioraznolikosti; NAPOMINJE da bi se takvim pristupom stoga trebalo zajamčiti poštovanje načela, a da se pritom znatno ne povećaju administrativni troškovi; ISTIČE da je prije provedbe tog načela u okviru proračunske politike EU-a potrebno pažljivo razmotriti i ocijeniti njegov mogući učinak, među ostalim na razini pojedinačnih država članica;

27. NAPOMINJE da su postojeći relevantni proračunski instrumenti i programi EU-a pokrenuti bez uspostavljene taksonomije EU-a;
28. Ipak, NAPOMINJE da bi daljnja primjena koeficijenata ili drugih standarda za praćenje učinka koji nisu usklađeni s taksonomijom EU-a mogla dati dojam da postoje dvostruki standardi u slučaju javnog i privatnog sufinanciranja;
29. ISTIČE da je taksonomija EU-a osmišljena kako bi je primjenjivali sudionici na financijskim tržištima ili izdavatelji na dobrovoljnoj osnovi (pri čemu se ne dovode u pitanje trgovačka društva obuhvaćena Direktivom o nefinancijskom izvješćivanju) radi unapređenja transparentnosti i izvješćivanja, a time i poboljšavanja funkcioniranja jedinstvenog tržišta;
30. Međutim, POTVRĐUJE da još ima prostora za daljnje poboljšanje, ako je to relevantno i u mjeri u kojoj je to moguće, na temelju pozorne procjene pojedinačnih slučajeva, dosljedne primjene načela „nenanošenja štete” u okviru zelenog plana EU-a i načela „nenanošenja znatne štete” na kojem se temelji taksonomija EU-a, s ciljem postizanja najviših razina okolišne i, prema potrebi, socijalne održivosti, uzimajući pritom u obzir različite početne pozicije država članica i specifične potrebe za javnim ulaganjima, među ostalim, ako je to moguće, u okviru nacionalnih planova za oporavak i otpornost;

31. POZIVA Komisiju da ispita izvedivost postupnog unapređenja usklađivanja relevantnih pokazatelja s taksonomijom EU-a, uzimajući u obzir posebnosti i složenost tih instrumenata i programa, kao i poboljšanja metodologije i izvješćivanja u pogledu učinka operacija financiranja na klimu;
32. Ujedno POZIVA Komisiju da pravodobno ažurira svoju Komunikaciju o okviru uspješnosti proračuna EU-a u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.⁶;
33. Što se tiče praćenja i izvješćivanja u pogledu Akcijskog plana o financiranju održivog rasta i Strategije financiranja prelaska na održivo gospodarstvo, PRIMA NA ZNANJE nalaze i preporuke iz tematskog izvješća prema kojima bi Komisija trebala:
- uspostaviti zajedničke pokazatelje uspješnosti,
 - izvijestiti o provedbi Akcijskog plana i Strategije financiranja prelaska na održivo gospodarstvo;
34. POZDRAVLJA navedene preporuke Europskog revizorskog suda i POZIVA Komisiju da u skladu s time poduzme daljnje mjere;
35. POZIVA Komisiju da u suradnji s državama članicama i drugim relevantnim dionicima, osobito u pogledu uvođenja programa InvestEU, nastavi s daljnjom procjenom i mogućom provedbom navedenih preporuka Europskog revizorskog suda i s njima povezanih razmatranja i zaključaka Vijeća te da redovito izvješćuje Vijeće o napretku, počevši od prvog tromjesečja 2022.

⁶ Dokument 9665/21.